

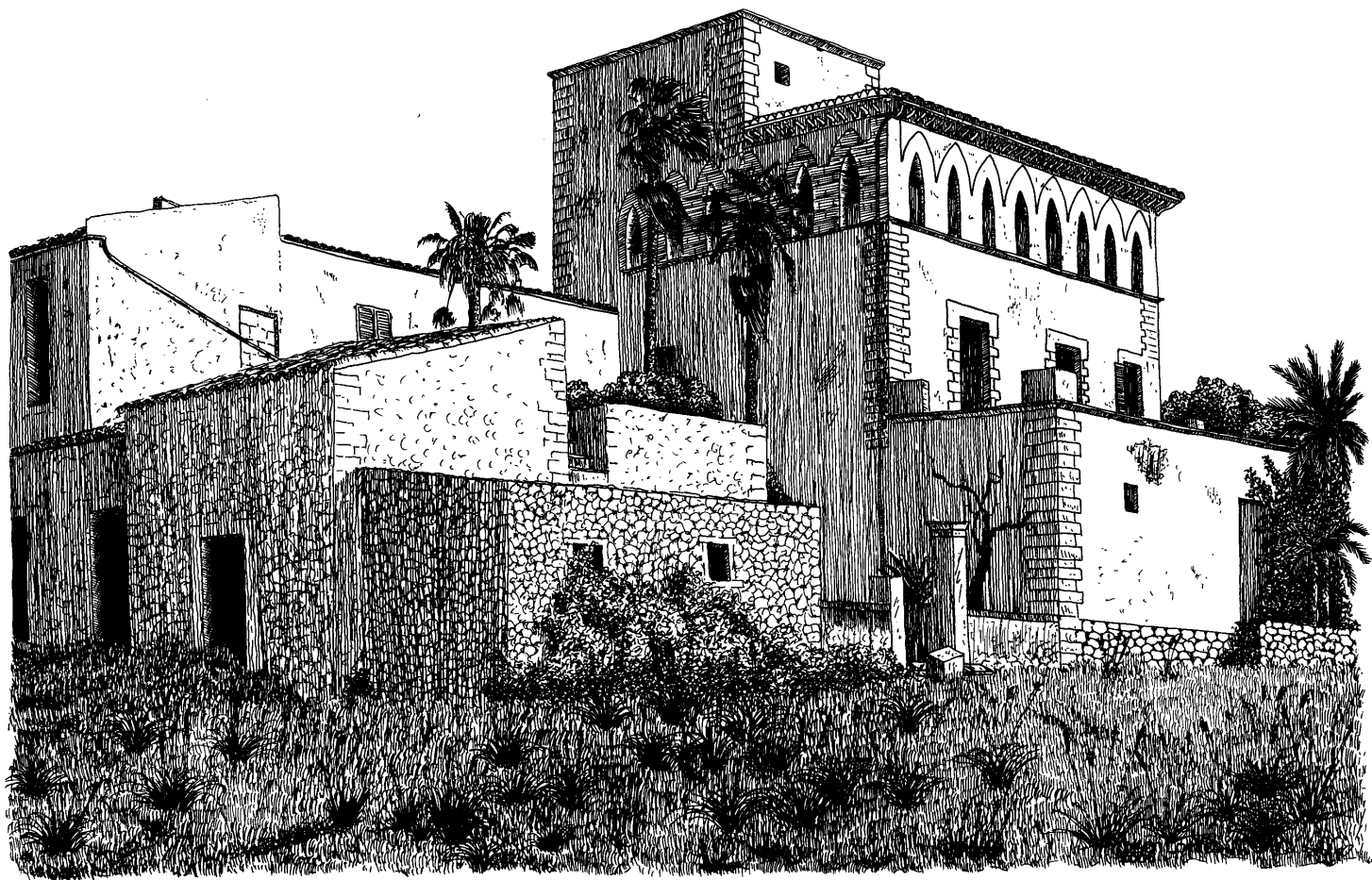

flor de card

Sant Llorenç des Cardassar * Juliol del 2006 * núm. 339

- * Margalida Fullana, campiona d'Europa de bicicleta de muntanya
- * Es crea una comissió per a recuperar la memòria històrica
- * Na Catalina Contacontes en el Molí d'en Bou
- * Flor de Card adopta el domini *punt.cat*
- * El club filatèlic Gent Cardassana fa un homenatge al Cardassar
- * L'ensaïmada mallorquina és la protagonista de la Fira Nocturna
- * El Centre de dia celebra el seu primer aniversari
- * S'hissa la bandera blava a les platges de Cala Millor i Sa Coma

Sa Punta

Memòria històrica

Aprofitant que enguany es compleixen els setanta anys de l'inici de la Guerra Civil, són molts els ajuntaments de Mallorca i de la resta de l'Estat que han volgut condemnar públicament el cop d'estat i rehabilitar la memòria de les víctimes de la banda republicana. Sortosament sembla ésser que Sant Llorenç no en serà una excepció.

És ben segur que aquest fet provocarà comentaris, uns a favor i altres en contra i segurament s'expondran argumenst en tots els sentits, perquè tant els guanyadors com els perdedors tenen parents vius, però, des del nostre punt de vista, és un acte que fa estona que s'havia d'haver fet més que res per un motiu: perquè és de justícia. I deim que s'hauria d'haver fet abans perquè la gran majoria dels protagonistes ja són morts i no poden veure restituïda la seva reputació; així i tot, és millor tard que mai i almanco els seus parents podran descansar tranquils quan la màxima institució local deixi escrits els seus noms en el plenari extraordinari que probablement se celebrarà al respecte.

La trentena grossa de republicans d'esquerres que varen ésser represaliats -afusellats, tancats a la presó, amagats o humiliats-, no havien fet res més que guanyar les eleccions i varen patir tot el que patiren només per les seves idees, que els protagonistes del cop d'estat no respectaren durant més de quaranta anys. No vol dir que fossin més bons que els altres, però tampoc més dolents i si patiren repressió fou perquè pensaven diferent que els guanyadors... o per altres inconfessables motius.

Per això recentment s'ha creat una comissió -integrada per partits d'esquerres i per gent independent- que se'n cuida de recollir el màxim d'informació possible, a fi que no quedi cap nom dins el tinter. Des d'aquí volem fer una crida a tots els qui puguin aportar dades relacionades amb els llorencins i carrioners que, d'una manera o l'altra, varen ésser represaliats per haver pensat de manera diferent que els que comandaven. Qualsevol dels membres del Consell de Redacció els atindrà gustosament.

Passat l'estiu, quan ja s'hagin recollit les dades i redactat el document, es farà una reunió amb l'Ajuntament per concretar la forma legal que se li ha de donar.

Vacances

Com ve éssent habitual, els mesos d'agost i setembre només sortirà un número de la revista, per la quals cosa tots els col·laboradors de Flor de Card aprofitam l'avinentesa per desitjar-vos que passeu unes bones festes.

Molts d'anys!

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)
 Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36
 Correu electrònic: flordecad@premsaforana.cat
 Telèfon: 971 569119
 Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462
 Juliol del 2006
 Número 339
 Dipòsit legal: 765-1973
 Edita: Associació cultural Flor de Card
 Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)
 Director: Josep Cortès i Servera
 Consell de Redacció: Felip Forteza
 Guillem Quina
 Joan Santandreu
 Guillem Soler
 Ignasi Umbert

Col·laboren

Josep Cortès	Sa Punta	Portada
	Espipellades	3
	Margalida Fullana	7
	Tal dia com avui	22
Guillem Pont	Taller de plantes	4
	Els quatre clotets	5
Galmés/Pont	Enrevoltant...	6
Comissió	Memòria històrica	8
Redacció	Punt.cat	8
Nicolau/Simonet	Demografia	9
Dolg/Bonet	Poesia	9
Ignasi Umbert	Memòria històrica	10
	Filatèl·la	11
Xisca Ramon	Centre de dia	11
Pau Quina	Picar pedra	12
	Cardassar	16
Ramon Rosselló	Història	13
Pere J. Santandreu	Vetlades en el Molí...	14
Correu-e	Danone	15
Assumpció Riera	Bandera blava	15
Germandat	Donants de sang	17
Bernat Lloré	Bàsquet	18
Joan Roig	Tertúlia de cafè	19
Margalida Fiol	Pàgina infantil	20
Crom el Nòrdic	Filosofia	21
Xesc Umbert	El temps	23
Antònia Galmés	L'ensaimada	24
Bel Nicolau	Comptabilitat	
	Distribució	

Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.

No hi ha ningú com es conservadors des PP per treure profit d'onsevulla, sigui material o espiritual, que amb això no són gens miraprimis.

S'altre dia se'n van a veure el Papa a València per veure si els perdonarà es seus pecats -que per lo vist es capellans de per aquí ja no tenen facultats abastament-, i sa setmana de davant lloguen Ifebal per organitzar una fira de pornografia que diuen que va acabar en només erotisme.

Se veu que an aquests tant els és repicar com tocar de mort!

I per llevar-se sa calentura, en haver acabat es xou se'n deuen anar a refrescar-se a sa piscina d'en Pedrojota, ara que l'han feta mig pública-mig privada.

Que ja té collons s'assumpto! A voltros vos pareix que ets al·lots de Son Servera, en grups de deu, se n'aniran a veure una piscina? O no en deuen haver vista cap mai? I quina serà sa lliçó pedagògica que en treuran? Que segons qui pot construir allà on vol, encara que sigui en un terreny públic? O que es periodistes fan ballar es polítics segons els convé, siguin de dretes o d'esquerres?

Supòs que quan en Bush puja o baixa d'un avió hi deu haver unes mesures de seguretat tan estrictes que no s'hi pot atracar ningú més que es seus goril·les o es militars ben endiumenjats que li fan capades.

Si és així, estic endarrer d'una cosa: a qui deuen saludar, tant ell com sa seva dona, fent anar sa maneta d'un costat a s'altre com si duguessin una bandereta?

Quina vergonya ets atacs que estan fent un dia rere s'altre ets israelians contra es poble palestí i es Líban, amb so vist i plau d'ets nordamericans, matant més dones, al·lots i civils que no tenen res que veure amb sa guerra, que soldats armats.

No pareix ver que una gent que ha patit s'holocaust ara doni ses mateixes cullerades an es seus veïnats. O no se'n recorden de quan eren ells, ses víctimes?

Ja sabem que ets Estats Units recolzen aquesta política perquè com més musulmans morin, millor, però i ets europeus i ses Nacions Unides, on són i què fan?

Se veu que es llorencins no només van forts, sinó que també hi estan, sobretot de cama i cuixa.

I si no ho creis, mirau com es preparador físic del Mallorca, n'Antoni Lluís Servera, es llorencí; es seu ajudant, en Miquel Brunet, també és llorencí; i es preparador del Mallorca B, en Gaspar Mesquida, també és llorencí!

Des d'aquí els vull donar s'enhonorabona a tots tres.

Segons sa web de s'Ajuntament de Sant Llorenç, en es nostro poble tenim dos psicòlegs, un pedagog, una oficinista bibliotecària, una bibliotecària arxivera, un bibliotecari dinamitzador cultural (vacant, amb oposicions el 2006), un coordinador de cursos d'adults, un tècnic en cultura i un educador social, a més d'es professors d'es cursos d'adults i es d'es centre de vacances.

Sagrades! Amb tanta gent dedicada a sa cultura, a Sant Llorenç no hi deu haver gens ni mica de fracàs escolar, no és ver?

Segons sa mateixa web, també pagam un inspector de policia, dos subinspectors, cinc oficials, vint-i-sis guàrdies i tres policies turístics. En total, 37 persones que se'n cuiden de vetlar per noltros.

A partir d'ara, que ho sé, dormiré molt més tranquil que no abans i soliment no rodaré clau an es pany de canostra!

L'arquebisbe de Toledo, Antonio Cañizares, assegura que s'autodeterminació porta a perdre sa identitat cristiana i se queixa que no se parli gens des Reis Catòlics. Segons ell, darrera s'intent de rompre sa unitat d'Espanya hi ha un projecte per a què Déu quedi reduït a s'esfera de lo privat.

I clar, lo que li agradaria a aquest mossèn és que l'Església seguís comandant com un temps primer, que continuàssim amb "la unidad de destino en lo universal" i que encara cantàssim allò "de Isabel y Fernando el espíritu impera!".

Idò va a ser que no, germanet, perquè avui sa societat espanyola s'estima més seguir aquell consell tan cristià que recomana donar "al César lo que es del César y a Dios lo que es de Dios", i a s'hora de resar no hi emporta que tothom se'n temi, sinó que val més fer-ho cadascú per ell i sense bravejar de res.

Tant de bo que es musulmans també ho fessin així!

08/06/2006 El taller de plantes aromàtiques

Guillem Pont

Ho he de reconèixer obertament: em feia una certa il·lusió. Feia temps, anys, que no havia dirigit cap taller i, a més, l'havia de fer amb gent adulta, de l'Escola Municipal de Mallorca de Manacor, tot un repte!

Conec un professor que manifesta somniar amb la feina que ha de fer quan s'enfronta a un repte engrescador; no és el meu cas, però sí que, de forma prèvia, ho vaig preparar una mica: vaig sintetitzar en unes quantes frases el que podria ser el marc teòric i vaig imprimir les informacions ja elaborades i disponibles a la pàgina web.

El taller conformava una petita part, addicional i voluntària, del gruix de l'activitat que no era altra que l'habitual sopar de fi de curs de la singular escola.

El matí del dia anterior, anant a la feina, havia sentit una frase que m'anava com anell al dit per fer la introducció ("Es l'atzar un producte de la nostra ignorància o un dret intrínsec de la naturalesa", es demana J. Wagensberg). Una frase que el popular locutor havia atribuït a un novel·lista anglès, autoria que desnonà el vell conegut i entrañable lluitador, en Gabriel Barceló. Diu:

Si sembres pensaments recolliràs actes
Si sembres actes, recolliràs costums
Si sembres costums recolliràs ésser
Si sembres ésser, recolliràs un destí

Eren vint-i-quatre o cinc persones, Vaig haver d'estirar la veu: "L'any que ve

farà vint-i-cinc anys... en els anys vuitanta encara confiàvem amb la força transformadora de l'esforç individual, potser influenciats per les ja velles utopies del maig francès... algunes arrels s'han de situar en les conclusions de la Conferència intergovernamental de Tbilisi (1977) i al concepte d'Educació Ambiental que se'n derivà... en tot cas, a nivell familiar, a l'any vuitanta-dos vam prendre la decisió de treballar en el dissenya i la confecció d'un espai

nava en el grup. Amb la mirada, amb les accions, de seguida es poden detectar aquelles persones que s'impliquen a tope i que saben fruir del moment. També aquelles altres encuriosides des d'una certa distància, les que escolten de lluny i es fixen en els detalls... les que s'hi han apuntat per passar l'estona però que en el fons no les interessa gaire... les qui necessiten evidenciar-se (pel vestit, per les preguntes...) i també les que en els entorns

e m - presarials es coneixen com a "rates sàvies", les que per motius d'edat, d'experiència o de coneixements intenten pujar un escaió per damunt els altres en el coneixement concret del tema de conversa...

L'observació

educatiu que pogués servir per canviar actituds en relació al medi... amb uns objectius concrets conservacionistes a nivell de cultura popular, llengua i l'espai físic... l'estratègia és l'acció, tocar, ensumar, fer... si tots nosaltres fòssim nins faríem..."

I així s'inicià l'estona de tocar, ensumar, discriminar totes i cada una del conjunt de les plantes de l'hort fins arribar a la confecció d'una borsa recordatori de pètals i fulles d'orenga fermada amb una veta de ràfia que convidava a la col·laboració i ajuda mútua.

Res, tres quarts (llarguets) de taller fins a l'arribada del gruix de la gent.

Entre resposta i resposta a les preguntes i també mentrestant, vaig gaudir -disfrutar com una vaca- d'observar la normal distribució de rols que es do-

dels rols, va ser una part tangencial, derivada potser d'una mena de mania personal, de l'activitat i del conjunt de la vetlada. Una vetlada càlida, tant per la temperatura com per les relacions interpersonals que acabà amb quatre gotes a les dotze en punt que serviren d'excusa i motiu per es-bucar el ball i, de banda les quatre monyes emocionalment implicades de sempre, donar la sortida a tots els cotxes de l'aparcament.

Després d'una estona de comentar i xerrar, cansats però amb el cor ampla, posarem els ossos de plà.

Fotografia: I en haver sopat, una tanda de jotes

1.- El passeig

En els anys 50, els diumenges ho-rabaixa, era costum d'anar al passeig, joves i atletes sense compromís, festejadors, joveçans... anaven a la carretera de Son Servera, llavors encara buida de cotxes i robínies (acàcies) a cada banda i es passejaven de d'alt a baix, de devers el Taller Gran fins al cine Ideal i retorn, una i altra vegada. Com més gent hi havia més s'allargava el trajecte; era un joc iniciàtic de mirades, primeres paraules i comentaris sobre les persones i els fets.

La pressió dels cotxes desplaçà el passeig al carrer Major, costum que perdurà fins devers els anys setanta, quan el turisme imposava altres maneres de fer.

L'altre dia, en una xerrada del professor d'ecologia Antoni Martínez Taberner, vaig saber que el costum de "fer passejos" i "d'anar de passeig" per mirar i mostrar-se tenia el seu origen en els jardins de les Tulleries parisines; construcció dirigida per Catalina de Médicis, (1519-1589) reina de França i esposa d'Enric II.

La mateixa reina que va imposar l'ús del corsé per aconseguir una cintura de gerricó i la moda femenina de muntar "a la senyora", amb les dues cames a una mateixa banda.

No ho hagués endevinat mai, que les modes dels borbons francesos arribassin a "la vall perduda i monòtona" del poble llorencí.

2.- Comunicació

Diuen que són paraules del magnat australià de la comunicació Rupert

Murdoch. Les va dir a manera de justificació va comprar el portal MuSpace per 465 milions d'euros, un portal que té vuitanta milions d'usuaris, bàsicament jovenets i jovenetes. Portal que ara forma part de l'imperi de la capçalera News Corp.

Deia Murdoch: "Les noves generacions s'allunyen dels mitjans tradicionals, i el poder de la comunicació s'escapa de les mans dels periodistes, dels editors i, permetin que sigui jo el que ho digui, dels propietaris dels mitjans"

F. Fem una primera passada visual horitzontal, una altra una mica més curta a baix i després una passada ràpida vertical.

"Saber no és suficient, ens cal aplicar. Amb desitjar no n'hi ha prou, hem de fer" (J.W.Goethe)

Steven D. Levitt, l'autor de "Economia Freaky" en una investigació que va fer a Chicago desmitifica la importància de l'elecció del centre escolar per obtenir uns bons resultats per als nostres fills.

En síntesi assenyalava que "no hi ha demostració estadística que s'obtinguin millors qualificacions i titulacions pel fet d'anar a un centre millor que un altre" (Tret de Innova)

4.- Democràcia animal?

Tim Roper i Larissa Conrard de la Universitat de Sussex diuen que el comportament democràtic no és exclusivament humà, sinó que és una manera de prendre decisions molt freqüent entre els animals; és un

"instint" amb arrels molt fondes al passat animal de l'ésser humà".

Posen alguns exemples: En els cas dels búfals, són les femelles les que, amb la mirada, decideixen cap on d'anar a cercar el menjar.

Els cérvols no abandonen la pastura fins que almenys un 60% dels individus no s'hi mostra d'acord posant-se dret.

El mateix passa amb les famílies de goril·les, fins que un 65% no mostra el seu acord amb un bram singular, no canvien de lloc.

Guillem Pont

(Fotografia: Gírgola de garrover. Octubre, 2005)

3.- Reflexionari

"Cada idea no comunicada, és una idea perduda" (Lema de REDex)

"La frase més excitant que es pot sentir a la ciència, la que de debò anuncia noves descobertes, no és "Eureka" (ho he trobat) si no "És divertit..." (Isaac Asimov)

L'ull veu el que vol. Una investigació aplicant la tècnica de seguiment ocular a 232 participants ha evidenciat que a l'hora de llegir una pàgina web, seguim un camí de lectura semblant a la lletra

Sa vinya de sa Cova

Com el seu nom indica, aquests terrenys temps enrera pertanyien a la possessió de sa Cova i suposam que eren dedicats a vinya. Com que es troben situats entre Son Granot, Son Papparra i sa Tafona, avui per a la gent del poble aquesta finca i les cases són més conegudes com Son Papparra o sa Tafona, però el seu nom originari seria sa Vinya de sa Cova.

El qui ens hauria contat amb més detalls tot el que sabia d'aquesta finca era en Mateu *Ventura*, que n'era el propietari, però per desgràcia ja no es troba entre nosaltres i de qualque manera el volíem anomenar. Ens ha fet la contarella la seva dona, na Maria, coneguda per tot el poble com na Maria *Corneta*, qui ens diu que la finca els ve d'herència i fins aquí on ella sap fa unes quantes generacions que passa de pares a fills.

El padrí den Mateu va ser el qui va començar les cases, però no es varen acabar, i durant molt d'anys hi va haver el buc començat. Aquests anys també compraren una casa al poble i decidiren viure-hi, suposam que és el motiu pel qual no es va acabar l'obra, però el padrí no passava cap dia sense anar a sa Cova, que era com ell l'anomenava. A la rebranca del portal principal de les cases hi figura l'any 1911, any del començament de la construcció.

En Mateu i na Maria, juntament amb el seu fill, són els qui han acabat les cases, han fet una bona reforma, les cases són ben grans, han aprofitat solls i altres dependències i ja fa uns

anys que estan acabades. El que en aquestes cases no hi hagin viscut fins ara fa que no tinguin la història i vivències d'altres cases de foravila.

La finca té unes sis quarterades enrevoltant les cases, i tota ella està ben tancada de paret seca, unes parets s'han arreglat i unes altres s'han fet noves. A la finca hi havia ametllers i garrovers i més o menys l'any 1970 arrebassaren els arbres i destinaren els terrenys a la sembra de cereals. Actualment segueixen amb aquest cultiu. En Mateu i na Maria, just enrevoltant les cases per fer un poc de jardí sembraren arbres i arbusts, i hi tenen una bona varietat, com fassers, tamarrell, teix, til·ler, pi de Canàries, pi de pinyons, ciprers, roure, alzines, boix, escanyacabres, atzeroler, ginjoler, tres espècies d'estepa: negra, blanca i joana, murtera, arbocera, albercoquer, figueres, pereres, pomeres, unes quantes varietats de pruneres, etc... El fet de tenir fruita fa que na Maria s'entretengui fent confitures, conserves de verdures, envinagrats, salar les olives i a finals d'estiu té el rebost ben ple, també li agrada pastar, fa coques i qualque ensaimada.

També fa uns anys varen fer una perforació per cercar aigua, poden re-

gar i na Maria cada estiu fa el seu hortet, on no hi falta res.

Cada dia na Maria i el seu fill van a sa Cova, com fa molts d'anys feia el seu padrí, i en Mateu hi va més d'una vegada ja que és aficionat al món dels cavalls i en té uns quants, des d'aquí els donam les gràcies per haver-nos rebut, tant a na Maria com al seu fill, que com el seu pare és conegut com en Mateu *Ventura*.

Salut i sort.

Antònia Galmés i Aina Pont

Margalida Fullana, campiona d'Europa

Josep Cortès

En la secció d'esports del teleradiari de la Primera cadena del dilluns, dia 31 de juliol es donava la notícia que la selecció espanyola de natació sincronitzada havia aconseguit la medalla d'argent en els campionats d'Europa que s'havien celebrat el dia abans, assenyalant la importància que havia tengut Gemma Mengual a l'hora d'aconseguir el guardó.

El presentador també va anunciar que en Fernando Alonso només havia pogut arribar el cinquè a les carreres de fórmula-1 i que en Michael Schumacher li havia reprès cinc punts d'una sola tongada, posant en perill el primer lloc que encara manté en el campionat del món d'aquest esport.

En Roberto Carlos -va continuar no se'n vol anar del Madrid i en Capello tampoc no vol que se'n vagi. Dies més tard sabérem que al final es quedarà dins l'equip merenga.

Dissortadament en Carles Pujol té algunes bòfigues a un peu, segons va dir el locutor, i per ventura haurà

d'estar alguns dies sense jugar. Des d'aquí li desitjam una prompta recuperació.

I això va esser tot! Na Margalida Fullana -una llorencina, una espanyola-havia guanyat la medalla d'or en els campionats d'Europa de bicicleta de muntanya i aquest fet no és que no meresqués unes imatges, sinó que ni tan sols va merèixer un trist comentari per part d'aquell subjecte, que degué trobar el títol de periodista dins una

capsa de galletes. Per a ell, o per als redactors, era més important una bòfiga d'en Pujol que un títol europeu, com si els espanyols n'anassin sobrats! I per esser periodista han de treure una bona nota a la selectivitat i després estudiar cinc anys? Mare Santíssimeta!

Bé, deixem-ho anar. La cosa és que la nostra corredora ha aconseguit sortir del mal moment en què es trobava i enguany ja ha guanyat, entre d'altres, els campionats d'Espanya i d'Europa, en una recuperació extraordinària que gairebé ningú no gosava pronosticar després dels Jocs Olímpics d'Atenes del 2004.

En aquesta prova va superar amb escreix la noruega Gunn Rita Dahle, que havia dominat clarament el món de la bicicleta de muntanya femenina dels darrers quatre anys i que és l'actual campiona del món i l'actual medalla d'or olímpica. Na Margalida li va reprendre més d'un minut i mig en un recorregut de 30 km, sense que cap de les dues pogués atribuir la victòria o la derrota a cap fet extern: simplement na Margalida li va guanyar bé.

Naturalment, na Margalida està alabada, perquè era un dels objectius que s'havia marcat per aquesta temporada, i nosaltres aprofitam l'avinentesa per donar-li la nostra més sincera enhorabona.

Memòria històrica

Aquesta setmana s'ha constituït a Sant Llorenç des Cardassar una comissió de ciutadans i ciutadanes amb l'objectiu de treballar per recuperar la memòria històrica al municipi.

La comissió té el suport d'Esquerra Unida, del PSM i del PSOE i entre les seves tasques ha començat a fer un treball de investigació per determinar els llorencins que van patir les represàlies i les conseqüències del cop d'estat franquista.

A principis de setembre la comissió es tornarà a reunir i pretén presentar una moció a l'Ajuntament per a què es faci un acte institucional de reconeixement als qui s'havien mantingut fidels als principis democràtics de la II República en el municipi de Sant Llorenç.

Punt.cat

Si us hi vàreu fixar, a la pàgina dos de la revista del mes passat s'assenyala que el nostre nou correu electrònic és **flordecard@premsaforana.cat**, ja que l'hem canviat per apuntar-nos al domini que poc a poc van adoptant moltes de les institucions, associacions i particulars dels Països Catalans interessats en promocionar la nostra cultura.

El domini **punt.cat**, creat per l'associació amb el mateix nom, serveix per ressaltar a nivell mundial l'existència de la cultura catalana i és el primer que representa arreu del món un grup lingüístic i cultural ben diferenciat. Aquesta associació té membres del Principat, el País Valencià, les Illes, Andorra, Catalunya Nord i l'Alguer, a més de nombroses ciutats on hi ha parlants del català. A darreries del mes de juliol, en els territoris esmentats ja hi havia un 46% d'utilització d'aquest domini.

Si algú està interessat en adoptar-lo, pot consultar la pàgina www.puntcat.org, que l'informarà de les passes a seguir i resoldrà tots els dubtes que pugui tenir al respecte.

Confiem en què d'aquí a poc temps siguin majoria els internautes que utilitzin aquest domini, circumstància que ajudarà a aconseguir el reconeixement del català a totes les institucions del món.

Redacció

Salvatore

JOIERIA
IGNASI

Sant Llorenç des Cardassar

NAIXEMENTS

* Dia 30 de juny va néixer a Son Carrió en Pablo Lozano Maria, fill de n'Alejandro i na Natalia. La nostra més cordial enhorabona.

* Dia 7 de juliol, a Sa Coma, va néixer na Catalina Zunino Rodríguez, filla d'en Nicolás i na Maria Eugenia. La nostra enhorabona.

* El 8 de juliol va néixer a Sant Llorenç en Joan Carles Gelabert Reyes, fill de n'Antoni i na Yolanda. Que el puguem veure casat, si convé.

* El dia 13 de juliol va néixer a sa Coma na Irene Rollán Moreno, filla d'en Calixto i na Maria. Enhorabona.

* Dia 11 de juliol en Jaume Márquez i na Francesca Nadal tengueren un fill a Sant Llorenç i li posaren per nom Jonathan. Salut.

* Dia 22 de juliol va néixer a Sa Coma na Lucia Ferreras Riera, filla d'en Lucas i na Isabel Maria. Enhorabona.

DEFUNCIONS

* Dia 18 de juliol va morir a Sant Llorenç n'Antoni Pascual Galmés, un home de 99 anys que vivia al carrer Nou. Que poguem pregar molts d'anys per ell.

* Dia primer de juliol va morir a Son Carrió en Joan Vallespir Coll, de 49 anys d'edat. Descansi en pau.

* El 24 de juny, a Sa Coma, va acabar la seva vida en José Antonio Carpio Sariñena, a l'edat de 47 anys. Al cel sia.

* El mateix dia, a S'Illot, va morir en Thomas Lehrke, un alemany de 42 anys. Descansi en pau.

* Dia 7 de juliol en George Ollerton, de 78 anys, va entregar l'ànima a Déu. Descansi en pau.

* El 15 de juliol va morir a Cala Millor en Michael Ronald Linsenbarth, un anglès de 40 anys. Descansi en pau.

* Dia 21 de juny va morir a Sa Coma en Felipe Carlos Sánchez Fornie, als 55 anys d'edat. Al cel sia.

NOCES

* Dia primer de juliol es casaren en Gabriel Mesquida Pont, llorencí i na Maria Isabel Pachón Pérez, manacorina. Enhorabona.

* El dia 30 de juny feren l'esclafit en Miguel Angel Alonso Gancedo, natural de Lleó i na Catalina Femenies Pasqual, llorencina. Enhorabona.

COMUNIONS

* Dia 18 de juny va celebrar la seva primera comunió na Maria Antònia Sastre Galmés, aquesta nina tan simpàtica de la fotografia. La nostra més cordial enhorabona.

NOCES D'ARGENT

* El mes passat en Felip Blau i na Bel de sa Costa celebraren les seves noccs d'argent i, com es pot veure a la fotografia, segueixen tan enamorats com sempre. I que duri!

Poesia**CALA MORTA**

S'allarga com una anguila de llum verda per lliurar l'esperit inerm al marge sense el triomf de la sang.

Cala de sorra endurida, ventre de fòssil. El mar, tenaç de pins i de veles, mor aquí plegat de mans

sobre un llit d'alga i de bova, enyorós de peus d'infant. Alegreu-li la darrera son, pilotes de cristall!

Que a l'esquena el vent li obri cinc pentagrames iguals per a cantar els raigs patètics d'aquest sol ponent, abans

que els domassos no cendregin de la tarda en el meu braç. Dalt del turó verd de vinyes, quina festa d'estandards!

Pel camí de Porto-Petro se'm petrifica l'esguard. El cadàver de la cala jau, sense un ciri, enrampat!

Petites elegies
Miquel Dolç

LA CALA

Obriu-me dins el mar, vells pescadors, que m'entri de verdor una alenada que tingui llum de barques i pinar, i el sol em transparenti el joc de l'aigua.

Carritxeres de sol. El mar dibuixa blancors i morenors de les terrasses, que guaiten, sota una ombrel·la verda, a la fira de llum, il·luminades.

Dormides xarxes fosques pels murs blancs: el sol hi juga, aranya entre les malles. Tot dorm un somni verd; només el sol llança una pluja d'or als pits de Dànae.

Un molí d'alegria tenc al cor.. Moliners, moliners d'aigua salada: pel caló del meu cos, lent, hi desfila un horabaixa matiner del carme.

Entre el coral i l'espiga
Blaï Bonet

2006: Any de la recuperació de la Memòria Històrica

Sembla que aquests que s'oposen a recordara tots aquells que moriren de manera absurda per les seves idees o per ventura per motius inconfesables, és perquè encara tenen remordiments del que feren un dia els seus majors; i és que perdonar és fàcil però oblidar ja no ho és tant, els sentiments no són tant fàcils de destruir. Peraixò cal tenir memòria i no tornara repetir mai el que feren un dia uns homes en nom de les idees o, el que és pitjor, en el nom de Déu. Sembla que en aquells dies Déu no era amor, simplement se'n havia anat de vacances i no va poder veure tota aquella sang inútil que corria, en nom seu, ara fa setanta anys, per les terres secanes d'un pobre país anomenat Espanya.

Ignasi Umbert

Dia 18 de juliol el Centre de Dia per a persones majors de Sant Llorenç va celebrar el seu primer any d'obertura

El centre actualment assisteix a 11 persones, que representen el 73% de la seva capacitat

Dilluns, 18 de juliol de 2006, el Centre de Dia per a persones majors va celebrar el seu primer any d'obertura. Actualment el centre até 11 persones, que correspon al 73% de la seva capacitat. Al llarg d'aquest any, però, el nombre de persones ateses ha arribat a 14.

A l'acte de celebració hi va ésser present el batle de Sant Llorenç, Mateu Puigròs, la regidora de Serveis Socials, Maria Galmés, la subdelegada Francisca Servera i el president de la Creu Roja de la comarca de Llevant Pere Taberner.

L'acte va consistir en una trobada dels usuaris amb els seus familiars i els responsables del centre. Els usuaris del centre van tenir l'oportunitat d'explicar als visitants les activitats que realitzen diàriament. Així mateix, les autoritats municipals varen poder expressar la satisfacció de veure com aquest equipament social, que va costar un gran esforç poder posar en marxa, ara és una realitat que completa les prestacions socials bàsiques d'Atenció Pri-

mària dirigides a famílies i a persones majors.

El Centre de Dia ofereix servei d'estada diürna, suport amb finalitat terapèutica i rehabilitadora, així com assistència per a les activitats de la vida diària. Les finalitats del centre són pre-

venir el deteriorament físic i psíquic de les persones majors, i també donar suport a les famílies i en especial als familiars cuidadors. El règim d'estada al centre pot ésser complet o de mitja jornada.

Xisca Ramon Torres

Filatèlia

Enguany es compleixen 50 anys d'ençà que el Cardassar va començar a jugar al camp d'Es Moleter, si bé la inauguració oficial no es faria fins l'any següent.

També enguany es compleixen els 82 anys del naixement oficial del club, ja que fou inscrit a la Federació Balear de Futbol el primer de juliol de 1924, amb el número 1011, que encara conserva, essent un dels clubs de futbol més antics de Mallorca, i una de les entitats socials més arrelades del poble llorençí.

Per commemorar aquests esdeveniments el grup filatèlic Gent Cardas-

Ignasi Umbert

sana organitza, per aquestes festes de Sant Llorenç, una exposició-homenatge al Cardassar, amb un mata-segells especial del 10 al 13 d'agost, exposició que es drà a terme a la Rectoria.

L'exposició estarà centrada en el futbol, si bé també hi haurà col·leccions sobre l'olimpisme i l'atletisme veterà. Hi col·laboraran Josep Maria Canals i Aguiló, Bartomeu Domenge i Adrover, Joan Fornés i Estelrich, Joan Miquel i Llompart, Antoni Pinya i Florit, Josep Soler i Riera, Joana Sureda i Umbert i Ignasi Umbert i Roig.

Naturalment, us hi esperam, ja que hi estau tots convidats.

XV EXPOSICIÓ FILATÈLICA A SANT LLORENÇ DES CARDASSAR DEL 8 AL 15 D'AGOST 2006

Homenatge al C. D. Cardassar
En el 50^è aniversari del camp d'Es Moleter i 82^è de la seva fundació

FESTES PATRONALS 2006

a la sala gran de la Rectoria
MATA-SEGELLS ESPECIAL DE DIA 10 AL 13 D'AGOST
Horari: de 18 a 22 hores
Inauguració: dia 8 a les 21 hores

Patrocina:

Organitza:

Picar pedra

Pau Quina

L'art de les marjades, de la paret seca, de la pedra en sec, o com li vulgüeu dir, és una autèntica joia. Molta gent l'anomena ofici, però si un pintor, un escriptor o un escultor (sobretot ho dic per alguns de les nostres rotondes) són considerats artistes, també ho pot ser el marger. Més que treballar amb llapis, pintures, ferro o ceràmica, ho fa amb la pedra viva. Quina diferència hi ha idò entre uns i altres?

Però alertau, no em refereixo en aquestes parets que encarrega el nostre Govern per embellir (és un dir) les carreteres, sinó a les parets autèntiques mallorquines, aquelles que rompen juntes, que estan formades per pedres grosses i fins i tot gegantesques, per encadenats mil·limètrics... En canvi, a les de les nostres carreteres tot és pasta, pedra petita... Així pretén promocionar i conservar el nostre art autòcton el Govern balear? Idò anam arreglats.

Aquestes darrers setmanes he tengut la sort d'anar a treballar amb mestre Toni Parrino (bé, ara que hi pens quan m'aixecava a les cinc i mitja de la matinada no pensava exactament el mateix), que com bé sabeu és un autèntic especialista en aquest camp. Cada dia, de sis a dues, estàvem a ple sol picant pedra (jo cercava les ombres allà on podia, però era missió impossible). Ja podeu suposar com em quedava l'esquena al final de la jornada (miam si així puc justificar la meua lamentable actuació en el torneig de tennis de Sant Llorenç), però la veritat és que va valer la pena. Sempre m'he considerat un gran aficionat d'aquest art i ja us podeu imaginar quin honor ha estat treballar amb ell. A més, l'acompanyava el seu ajudant, en Sebas, que és artaner (per-

En Toni Parrino i en Sebas en plena acció

dó artanenc) més no poder, i entre tots passàvem un matí divertit i amè. Arribàvem a parlar de tot, des de la immigració fins a la catalanitat, passant pel futbol, dones, cinema... i és que tantes hores davall el sol et fa tornar boiet i, si no xerres, encara més. Però no us malpenseu que feina en fèiem, i molta. Basta veure l'obra final: una casa meravellosament folrada de pedra grisenc mallorquina amb junta rústica. Per cert des d'aquí vull fer una defensa d'aquest tipus de façanes (amb la junta més plena o més buida, és igual), ja que això de junta estreta és massa perfecte, massa simètric, en un lloc tan asimètric i caòtic com fora vila. Però com solen dir: sobre gustos no hi ha

res escrit.

En resum, l'únic que volia fer des d'aquesta pàgina era retre un petit homenatge als margers de veres (i remarc això darrer), els quals en una època com l'actual, en què tot es fa a escarada (en el sentit negatiu del terme) posen un poc de seny i fan una obra genuïnament autòctona, bella i integrada en el medi ambient. Senzillament, magnífic.

Frase del mes: "De la mateixa manera que hi ha maionesa de pot i maionesa de casa, hi ha futbol de Regional i futbol de Primera i no es poden comparar" (Tolo Pocholo, Sant Llorenç). El mateix dic respecte a la paret seca.

Ultramillor

Agència de viatges del grup A
Títol 999

Carrer del Sol, 19
Cala Millor-Mallorca
Tel. 971 585720

Notes sobre gitanos i estrangers a Mallorca (III)

Ramon Rosselló

Durant la segona meitat del segle XIX, arribà a Mallorca un estol de gitanos, els quals, segons les diverses notícies que hem vist publicades als periòdics ciutadans,

causaren molts problemes degut a la seva vida i activitats, sovint al marge de la llei, i fins i tot, la premsa insinuava la conveniència de què aquesta gent fos embarcada i expulsada de Mallorca.

No sabem la dada exacta de la vinguda d'aquest nou grup de gitanos en aquesta època, però sembla que fou devers l'any 1890. De fet, l'Arxiduc Lluís Salvador, en la seva gran obra *Les Balears*. Descrites per la paraula i la imatge, (1869) només fa una sola menció als gitanos d'Eivissa. A la versió castellana publicada el 1982 (patrocinada per "Sa Nostra"), es comenta que els pagesos eivissencs, quan sortien de missa els diumenges: "En ocasiones se forman corros alrededor de algunos gitanos llegados de la Península para leer el futuro de sus potenciales clientes en las líneas de la mano".

A la versió catalana publicada el 1999 ("Última Hora" i "Balears") es diu: "No és estrany tampoc que la gent s'arremolinés entorn d'un parell [sic] (*) de gitanos que de tant en tant vénen de la Península, i els mostren la mà perquè a les seves línies els llegeixin els secrets del futur".

(*) No sabem quins motius de pes varen tenir els traductors per posar "un parell" en comptes "d'alguns".

Cal tenir present, que la primera edició castellana dels dos volums d'Eivissa i Formentera a cura de Santiago Palacio, vicecònsol d'Espanya a Berlín, fou publicada l'any 1890, corregida i augmentada per Francisco Manuel de los Herreros Schewager, i crida l'atenció que en aquesta primera versió no es faci esment a la presència dels gitanos a Eivissa.

Tornant a Mallorca trobam que dia 12 de juliol de 1890, "La Almudaina"

publicava aquesta nota: "La tribu de gitanos que desde hace algunos meses acampa en una casa del arrabal de Santa Catalina, hace diez o doce días que ha sido engrosada con tres o cuatro números más".

Una persona curiosa, que tiene motivos para observarlo, no ha visto que en dicha casa exista señal de arte, oficio, industria, ni nada en que se ocupen los trece o catorce zingáros de quien se trata.

Sabido esto, debe presumirse que viven de alguna industria oculta, pues no concebimos ni nadie concibe que sean propietarios ni capitalistas ni que tengan rentas para vivir sin trabajar, salvo que el decir a los ciudadanos la buenaventura, no se le dé a ellos tan cumplida que no sea menester más para darse buen pisto y entregarse a la holganza".

Dia 19 de juliol del mateix any, el setmanari "La Roqueta" afegia: "*Diuen alguns diaris que una cuadrilla de gitanos que fa uns quants mesos que fan sa bandúa per entre noltros, han rebut orde de tocà'l dos y anarsen a unas altres aygos. Pobrets! Ara que los anava tant bé per aquí! Pensau si'ls anava bé, que fa quatre o cinch mesos vivían sense trabajà*".

Dia 26 de juliol, aquest periòdic feia un altre comentari: "*Varen anà a dí a un estol de gitanes que pastura per devés Santa Catalina, de part des governadó, que a Barcelona o Valencia estarian milló que no aquí, porque per aquelles mars hey ha més bones venturas*".

Idò, que vos pensau! No heu han cregut y fent es suech encara redolan per aquí. A no essé que no heu ha guessen sentit bé! ..."

Dia 3 de març de 1891, "El Isleño" publicava aquesta nota: "Dos incidentes curiosos ocurrieron anteayer a la hora de salir el vapor correo de Alicante. Uno de ellos fue el que el capitán hiciera desembarcar una cuadrilla de gitanos que no iban documentados".

Com hem dit més amunt, notícies com aquesta, sobre l'oportunitat d'embarcar i expulsar els gitanos de

Mallorca, les hem vistes a altres periòdics, també escrites amb aires exigents d'urgència necessitat i conveniència.

El mes de juliol de 1896, arribà a Felanitx una quadrilla de gitanos. (Nota facilitada per mossèn Pere Xamena. Aquesta notícia fou publicada per "El Felanigense".

Dia 25 de març de 1899, "La Unión Republicana", publicava una nota titulada **Una gitana**. "Hemos oído hablar de los atropellos que está haciendo cierta gitana; es el caso, que la de referencia va por las casas de esta ciudad pidiendo con malos tonos y amenazas alimentos para su esposo, que según dice tiene enfermo, pero que su objeto al parecer es, posesionarse de lo que no es suyo, si el dueño o la dueña de la casa no está a la mira. Estos ecos los trasladamos a nuestras autoridades para sus fines y efectos".

Dia 12 de desembre de 1901, el "Diario de Mallorca" anotava: "El Juez de instrucción del partido de Manacor cita, llama y emplaza a la gitana conocida por el nombre de la Rana, cuyo actual paradero se ignora, para que, en el término de ocho días, se presente en aquel Juzgado, al objeto de prestar declaración en la causa que se sigue a Bartolomé Capó y Puig, natural de Felanitx, por el delito de hurto".

Dia 30 d'agost de 1917, la revista "Balears" publicava una nota titulada **Tipos bohemios. Húngaros en Palma**, que diu així: "En la última semana llegó a Palma procedente de Barcelona una importante tribu húngara que se dedica a trabajos de calderería, habiéndose instalado en las cercanías de la Fuente de la Villa.

El porte exótico y la original indumentaria de las mujeres especialmente ha llamado la atención, tanto como sus costumbres y su manera de vivir completamente errante.

La mayoría de los individuos de la tribu entienden y hablan el castellano, aunque no lo leen ni escriben. Son gente trabajadora y honrada y estos precedentes que se destacan en su documentación, les garantiza toda tranquilidad".

Caterina Valriu, na Catalina Contacontes

El passat 7 de juliol encetàvem les tertúlies estiuenques al Molí d'en Bou. A la taula que reunia els assistents no n'hi cabíem més. La convidada era na Caterina Valriu, per molta gent més coneguda per la seva faceta de contadora de contes, *na Catalina Contacontes*.

Na Caterina i en Carles, el seu marit, havien fet mans i mànigues per poder venir a Sant Llorenç. Havien deixat les seves dues filles amb una cangur i havien partit carregats de maletes plenes d'històries, aquesta vegada no per contar a infants, sinó contes per a adults.

Na Caterina Valriu és doctora per la Universitat de les Illes Balears. Hi va presentar la seva tesi amb el títol de "Les influències de les rondalles en la literatura catalana infantil i juvenil actual". Per altra banda, és professora de literatura també a la UIB i, a part de la seva recerca sobre literatura infantil, també s'ha especialitzat en literatura popular.

El nombre de publicacions de na Caterina és molt extens. Potser podem recalcar la publicació de la seva Història de la literatura infantil i juvenil catalana, que és un manual imprescindible per a qui vulgui endinsar-se en el camp de la literatura per als més petits de la casa. A més, també ha estudiat el carnaval a Mallorca. També és adaptadora sobretot de contes populars, que sol publicar acompanyats de les il·lustracions de grans professionals.

El darrer llibre que ha publicat és *El rei En Jaume I. Un heroi històric, un heroi de llegenda*. Es tracta d'un recull de cinc itineraris per Mallorca, que repassen les llegendes relacionades amb la figura del rei en Jaume. Precisament algunes d'aquestes llegendes es conten al nostre municipi. Concretament, na Caterina arreplega les llegendes de les muntanyes del tresor, i dues més que succeeixen a sa Punta de n'Amer, sobre la mort del rei en Jaume. Es tracta d'un llibre molt do-

documentat i de lectura molt agradable; ho podreu comprovar vosaltres mateixos aquest estiu, i preparar les excursions per a les primaveres.

La vetlada que vàrem poder compartir amb na Caterina Valriu al Molí d'en Bou va ser d'aquelles que recordes. En primer lloc, na Caterina ens va contar un conte de la matèria artúrica, és a dir, una d'aquelles històries relacionades amb el rei Artús i els cavallers de la taula rodona, amb la reina Ginebra, Lancelot del Llac, Sir Gawain o Galvany, el cavaller negre, la dama lletja del bosc, Merlí i l'espasa màgica. Seguidament, na Caterina ens va contar el conte *El lutier de Venècia*, un conte modern d'autor ple de bellesa. Abans de sopar, encara ens va mostrar la seva capsa de les metàfores

dels contes.

Seguidament, vàrem conèixer què ens havia preparat l'equip d'en Tomeu Caldentey. El Molí d'en Bou ens va oferir un tast de coca de verdura, després amanida teba de porc i ànec amb poma i maduixa, a continuació pollastre amb albercocs i ibiscus, de postres gelat de Can Pinxo amb gelatina de cafè, i finalment bombonets i cafè. Un sopar deliciós, acompanyat de bon vi i de bona companyia.

En acabar, els assistents vàrem demanar més contes a na Caterina, que ens va contar històries de quan el bon Jesús anava pel món amb sant Pere, algunes de les quals arreplegades per mossèn Alcover i d'altres que el capellà manacorí no havia consignat a les seves llibretes.

Tot plegat, una vetlada al Molí d'en Bou agradabilíssima, que ens fa preveure un estiu a la fresca i unes converses amb els amics d'aquelles que acaben quan surt el sol. Salut a tots i bon estiu.

Pere Josep Santandreu

Danone

L'Andros viu a Estònia. Cada dia per postres pren un iogurt Danone. L'Andros hi pot llegir en la seva llengua, l'estonià, que al iogurt hi ha trossets de cirera.

Estonià: 945.000 parlants.

Llengües de l'etiqueta: estonià i polonès.

En Janez és d'Eslovènia. Per berenar li donen un "Vitalínea" de Danone. No li agrada gaire i hi pot llegir en la seva llengua, en eslovè, que no porta sucre!

Eslovè: 1.700.000 parlants.

Llengües de l'etiqueta: eslovè.

La Kaarina és de Finlàndia, de la minoria sueca. Per esmorzar pren un iogurt Danone. La Kaarina pot llegir en el seva llengua, el suec, que el iogurt és de maduixa.

Suec a Finlàndia: 293.000 parlants

Llengües a l'etiqueta: suec, finès i anglès.

El Philippe és suís, de la minoria francesa. Li agraden els iogurts Danone i en pren per berenar.

Francès a Suïssa: 1.250.000 parlants.

Llengües de l'etiqueta: francès i alemany.

Na Núria és catalanoparlant. Per dinar menja un Danone, empresa fundada a **Catalunya** el 1919. No entèn perquè no pot llegir res en la seva llengua.

Català: 7.600.000 parlants

Països catalans: llengua a l'etiqueta dels productes Danone: castellà.

Filosofia Danone (www.danone.com)

Perquè creiem en la diversitat com a font de riquesa (...) Perquè l'atenció a les persones és l'eix de les nostres decisions (...) Per això actuam amb respecte i responsabilitat (...) Perquè per nosaltres és imprescindible estar cada cop més aprop de les persones que ens ofereixen la seva confiança cada dia.

Si vols que Danone et tracti com la resta de ciutadans d'Europa i etiqueti en català, els ho pots dir a:

1.- Per carta: Danone S.A.
C/ Buenos Aires, 21
08029 Barcelona

2.- Des de www.danone.com a través del "Formulario para enviar tu sugerencia o solicitud".

3.- Per telèfon al 902 180 957

Rebut per correu-e

Hissada de bandera blava a les platges de Cala Millor i Sa Coma

El mes passat va tenir lloc l'acte oficial d'hissada de les banderes blaves que atorga la Fundació Europea d'Educació Ambiental (FEE) i ADEAC a les platges de Cala Millor i Sa Coma, al municipi de Sant Llorenç des Cardassar.

A través de l'acord de cooperació de L'Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar i l'empresa pública "Gestió d'emergències de la CAIB per al desenvolupament control i adequació del pla de seguretat a les platges de les Illes Balears", s'ha presentat el nou equipament de salvament a les platges, que són: 6 taules de rescat i 3 desfibriladors que es complementaran pròximament amb una llanxa, una moto aquàtica i dos anemòmetres.

Una de les novetats per a aquesta campanya és el sistema que s'ha posat en marxa a través d'un PDA -un per a cada platja-, que diàriament i en temps real informarà en imatges de l'estat de mar a la Conselleria d'Interior

i al Coordinador de platges del municipi.

Mateu Puigròs, batle de Sant Llorenç ha expressat el desig del consistori de treballar per a la qualitat de les platges en tots aquells aspectes que són responsabilitat de l'Ajuntament, entre els que hi ha una bona gestió ambiental, informativa i de seguretat, reconeguda per l'atorgament d'aquestes banderes blaves.

Van assistir a l'acte a més dels regidors de l'Ajuntament, directius de l'Associació Hotelera Badia de Cala Millor i representants implicats en el sector i la gestió turística del municipi.

Assumpció Riera

Servei d'Atenció al Ciutadà

Altes i baixes

Pau Quina

El Cardassar ja ha iniciat els entrenaments per afrontar la temporada 2006-2007 i la veritat és que ho ha fet amb poques cares noves. Les més destacades es troben en el cos tècnic, ja que són novetats tant el primer entrenador com el segon. A la banqueta, com a cap absolut, se seurà el gabellí Biel Torres, que l'any passat aconseguí una gran fita en pujar a Preferent l'Escolar (és dir tendrem un derbi morbós, a més dels ja típics contra l'Artà i el Badia). Pels informes que m'han arribat, és un entrenador seriós i extremadament feiner, així que els jugadors granotes ja es poden posar les piles i preparar-se per suar la quartana.

Però les novetats en el cos tècnic no acaben aquí. En Tolo Roig, més conegut com en "Pocholo", ha canviat la cadira còmoda i impecable del despatx per la gespa dels camps d'entrenament i a partir d'ara farà funcions de segon entrenador. Als dos els desitjam molta sort (segur que la necessitaran en una temporada tan competitiva com aquesta).

Pel que fa a la plantilla, a l'hora d'escriure aquestes línies hi ha més baixes que altes (si no comptam els juvenils que pugen de categoria). El club només ha fitxat un davanter (esperem que no enyorem d'altre reforç a mitja temporada) i es tracta d'en Mestre, un jove petrer de 27 anys i vell conegut de l'afició llorencina, ja que ja va fer la pretemporada amb el primer equip fa uns anys, encara que al final per motius personals decidí abandonar la disciplina del club. Precisament, jo sóc una de les persones més adequades per xerrar d'aquest fitxatge, ja que es dona la casualitat que el vaig tenir

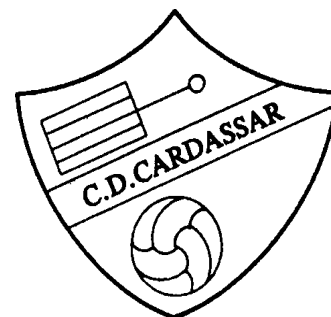
com a company d'equip en el Petra ara ja fa uns quants anys. A pesar que darrerament l'he perdut de vista, puc indicar que és un davanter corpulent, amb molta esquena, la qual aprofita per aguantar molt bé la pilota (en això em recorda en Montse) i que té un xut molt potent i sec. Per altra banda, potser no sigui massa ràpid i en certa manera és un poc anàrquic, però és un jugador que si les coses li vénen de cara pot convèncer en es Moleter. Que jo sabi ha jugat amb el Petra a Tercera i Segona Regional; amb el Constància B a Preferent; amb el Montuïri a Tercera i amb el Lloseta a Primera Regional.

Però si hem de xerrar de notícies importants, cal anar en el capítol de baixes, ja que en aquest camp hi ha hagut algunes sorpreses. Resulta que dos històrics com en Mateu Riera ("Paleta") i en Joan Gomila ("Juanillo") han decidit agafar-se un any sabàtic per diferents circumstàncies. I dic històrics no perquè siguin molt vells (només tenen 27 i 28 anys, respectivament), sinó perquè han realitzat tota la carrera esportiva en es Moleter i això són molts d'anys acumulats. Segurament seran dues baixes que es notaran i que el

cos tècnic haurà de saber suplir.

Futbol de Primera

Però aquí no acaba tot. Sant Llorenç està d'enhorabona i dos granots han obtingut plaça en l'organigrama del Club Esportiu Mallorca. Ens referim a en Gaspar Mesquida ("Gasparín"), que serà el nou preparador físic del Mallorca B devora d'en Jaume Bauçà, i a en Miquel Brunet ("Miquelet"), que ajudarà a un altre llorencí (en Toni Lluís) en les seves tasques com a preparador físic del primer equip del Mallorca. Així que des d'aquí l'enhorabona en aquests joves llorencins que deixen el nom del poble ben alt. I, sobretot, sort!!!

A partir d'ara en *Juanillo* es podrà dedicar a les seves altres aficions

Concert el dia 11 d'agost a Porreres

En els mesos d'estiu, juliol i agost, es produeix una disminució de donacions de sang degut a diferents variables: calor, vacances, baixades de tensió, etc.

La Germandat, conscient d'aquesta disminució i també de la contínua demanda de bosses de sang, proposa un projecte que consisteix en la realització d'un concert musical.

El concert es realitzarà a la població de Porreres el dia 11 d'agost, a les 22:00 hores, al Parc de Can Hereveta, amb una capacitat de 4.500 persones.

Aquest concert està dirigit sobretot al públic jove i no tant jove, ja que la franja del públic objectiu a qui va destinat pot anar dels 18 al 40 anys sense problema, degut a la varietat de grups que actuen.

Els grups que actuen són els següents:

- BABSÓNICOS (argentí)
- MAGA (nacional)
- STERLIN (mallorquí)
- LA GRAN ORQUESTA REPUBLICANA (mallorquí)

En haver-hi un grup argentí de gran èxit en el seu país, la Germandat ha contactat amb les associacions d'argentins a Mallorca, per tal d'acostar la donació de sang a aquest col·lectiu. Conjuntament amb la Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears,

es donarà informació a aquestes associacions per tal que la distribueixin entre els seus socis, per a poder aconseguir que aquests se sumin al món de la donació de sang.

Per a animar a donar sang, els donants de sang que realitzin una donació entre el dia 1 de juliol fins al dia 11 d'agost, l'entrada valdrà 5 €. Per a la resta de persones, 15 €.

Els objectius són obtenir bosses de sang en període de baixa donació (juliol i agost); fer nous donants de sang, sobretot joves i també de la comunitat argentina establerta a Mallorca; animar els donants habituals a donar sang: presència de la donació de sang a tots els mitjans de comunicació, donant a conèixer un projecte

**BABASONICOS MAGA
LA GRAN ORQUESTA
REPUBLICANA STERLIN**

PORRERES + DIV. 11. AGOST + PARC DE N'HEREVETA + 22 H.

DISFRUTA. SALVA VIDES.
GERMANDAT DE DONANTS DE SANG DE MALLORCA

PUBLIC GENERAL: 15 € / DONANTS: 5 €

Entrada anticipada: Xocolat (Palma), Sa Fonda Cafè (Porreres), Discos Baba (Manacor), Ajuntament de Porreres, Oficines de la Germandat de Donants de Sang de Mallorca (Angel Guimerà, 9 - 4^a - Palma) i reserva online (www.fonart.com)

- www.gerdsn.org - www.fonart.com -

Edició: 11-04 - 2008

Govern de les Illes Balears
 Consell de Mallorca
 Institut de Recerca i Innovació Tecnològica
 Ajuntament de Porreres
 Fundació Banc de Sang i Teixits
 SOFIA

atractiu, jove i diferents als habituals; sensibilització.

Germandat

FERRERIA i ALUMINI

Ca'n Miquel

Mòbil 626 051 729

C/ Son Colom, 6
Sant Llorenç
07530

FONTANERIA

JOAN MIQUEL

C/ Verge Trobada, 46. - Mobil 636089861
07530 SANT LLORENÇ

Bàsquet

Bàsquet Sant Llorenç

La setmana del diumenge 9 al dissabte 15 de juliol una jugadora mini del nostre Club, na Rosa González, va participar en un campus de la federació pre-selecció, on tan sols hi poden anar jugadors i jugadores convidades personalment després de l'elecció dels seleccionadors balears de les tres categories de formació, de cara a preparar el campionat d'Espanya 2007, tant masculí com femení (mini, infantil, cadet).

Na Rosa va tenir el privilegi de compartir pista i convivència amb les millors jugadores a nivell balear i formar-hi part. Va esser una setmana de convivència i de treball, on havien de simular una setmana de campionat d'Espanya, en convivència, comportament, equip, actitud, càrrega de pista i competició.

El programa diari fou: a les 8.30 aixecar-se; a les 9.00 berenar; de les 9.45 a les 11.00 entrenament; 15 minuts per fruita; d'11.15 a 13.00 entrenament; de 13.00 a 13.30 piscina i

dutxa; 13.30 dinar i descans fins a les 17.00; de 17.00 a 18.20 entrenament; 18.20 berenar i suc de fruites; 18.40 fins 19.45 entrenament; 19.45 a 20.30 piscina i dutxa; 20.30 sopar. Tot això es realitzà al polisportiu "Es Revolt", de Montuïri, el berenar, dinar i sopar al restaurant del poli, i dormir al col·legi públic, a lliteres dins les aules.

Varem poder parlar amb el seleccionador, en Joan Pericàs i ens va contar que està molt content del comportament de na Rosa, tant de convivència, companyerisme com competitiu. Esperem que després de tants de triomfs d'esportistes d'esports individuals, puguem celebrar-ho d'un esport col·lectiu com el bàsquet.

Enhorabona Rosa!

Telèfons

Aigües Sant Llorenç	838559
Ajuntament	838393
Auditori	587371
Biblioteca	569654
Bombers	085
Camp de futbol	838703
Delegació Son Carrió	569619
Depuradora	810359
Emergències	112
S'Escaleta	838544
Escola	569483
Fems	844372
Funerària Sant Joan	526139
Guàrdia	062
Hospital de Manacor	847000
Polícia local	609 637960
Tercera edat	971 569512
Turisme Sa Coma	810394
Turisme S'Illot	810699
Delegació Turisme	585409
Unitat sanitària	569597
Urgències mèdiques	061

Joan Roig

Jaumet: Hala, al·lots, tanta sort que se acosten ses vacances, perquè comença a ser un tocacollons, amb tanta calor no tenim obligacions; però complirem amb so nostro deure, com sempre: Un voluntari que comenci?

Ramon: Jo volia fer un comentari: sempre m'ha estranyat que quan s'Ajuntament veu un solar molt brut o perillós té sa potestat de fer-lo fer net i obligar a voltar-lo; però, i quan una casa abandonada amb so corral ple d'herba seca, de llenya i d'arbres, amb molt de perill de pergar-se foc i destruir altres cases, i no parlem de víctimes? Per què ni tan sols té poder per comprovar aquest perill si no és amb un ordre judicial? Algú ho sap?

Tomeu: Parlant de temes locals, jo me passeig per fora-vila i consider que sa feina de sa desbrossadora és molt important, fent ses voreres netes, però... com tot, se pot millorar. Acaba de tallar es romeguers i ses fonolleres i s'herba i ses branques tallades queden enmig des camins, amb so perill de fer panes a ses bicicletes i motos, mentres es cotxos enganxen ses branques. Solucions? N'hi ha, n'hi ha.

Julià: S'altre dia em contaren que s'inspectora municipal en una ocasió va dir: a partir de les cinc de s'hora-baixa no vull cap guardia per aquí, els vull tots a sa vorera de mar. Hi són molt necessaris, però an aquesta bona senyora jo li demanaria que quedàs una nit fent voltes p'es poble i veuria ses gamberrades i es circuits amb motos trucades que se fan, impeding es bon descans des ciutadans.

Jaumet: Com que vos veig molt ficats en sos temes locals, vos donaré sa notícia des canvi de ses ex-carreteres d'Artà i Son Servera en carrers. Abans de s'hivern sa de Son Servera també tindrà aparcaments i sa d'Artà s'està

estudiant quants de vehicles pesats passen, i sa velocitat de tots per donar, si cal, noves solucions.

Ramon: I quan estiguin ses reformes de ses antigues carreteres, només faltará mentalitzar sa gent caminadora de fer es recorregut: Sa Cova-Carreró des Cós, Son Barbot, Sa Cova, amb il·luminació i voravies, que ara molta gent camina per llocs perillosos, amb molt de trànsit i sense visibilitat.

Xesc: Jo, com que he piulat poc, volia fer un comentari: Després de sa resolució des cas Bitel i d'escoltar cada dia per sa ràdio o per TV es tres artistes de torn, jo pens: Espanya no se romp, se podreix, perquè uns són culpables però no són castigats i altres maldament tothom sospiti de sa seva corrupció, si no els pillen, l'únic que poden perdre és sa vergonya, i com que d'això no en tenen, idò no perden res.

Julià: Ses sigles des PP, deven venir de Papa? No, jo ho dic perquè sa seva paraula és com a paraula de Déu, i a més son infal·libles. I sinó, mirau se reacció en es cas Bitel. Culpables, però no condemnats. Com que no els condemnen, en Matas, en lloc d'estar una temporadeta a sortir, d'empequeït, idò, no, exigeix que ses víctimes li demanin perdó. I que no és guapo, això?

Xesc: De sa penúltima de n'Acebes, què me'n deis? Ara resulta que Eta va preparar sa treva perquè tenia prevista sa victòria del PSOE. Es pot ser més rancorós? O més manipulador? O més imbècil? Ses coses que molt valen, costen molt, i maldament es trio no ho vulgui, sa negociació s'ha d'inten-

tar, i costarà...

Tomeu: Ja me deu toca a jo, o no? Bé, per començar diré es greu que em sap es final d'en Zidane. Li tocava acabar es mundial proclamat es millor jugador del món des deu darrers anys i ni tan sols l'ha acabat, l'han expulsat. Un homo amb sa seva experiència, per un mal moment ha passat de ser es millor a ser una merdeta. Així és sa vida.

Ramon: El Sr. Lluís i sa seva selecció haurà après com se competeix a un mundial?

Jaumet: Es sol de juliol no té consol. Què vos pareix si seguïu per aquí i acabam?

Ramon: Any de neu, any de Déu. Moltes mosques maten un ase.

Julià: Una gerra sense coll no esta acabada. Qui s'aixeca de matí pixa allà on vol.

Xesc: A una bóta sense vi, no hi ha que punyir; el Rey de Castella ja ho deia així.

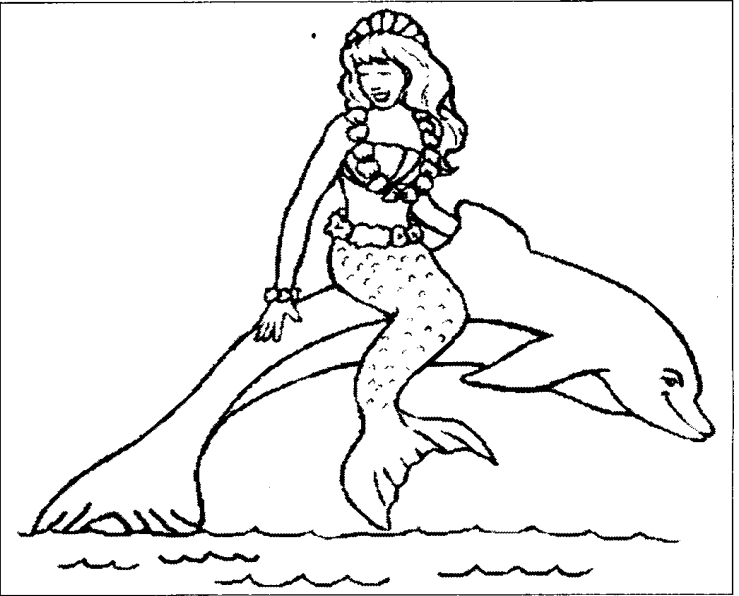
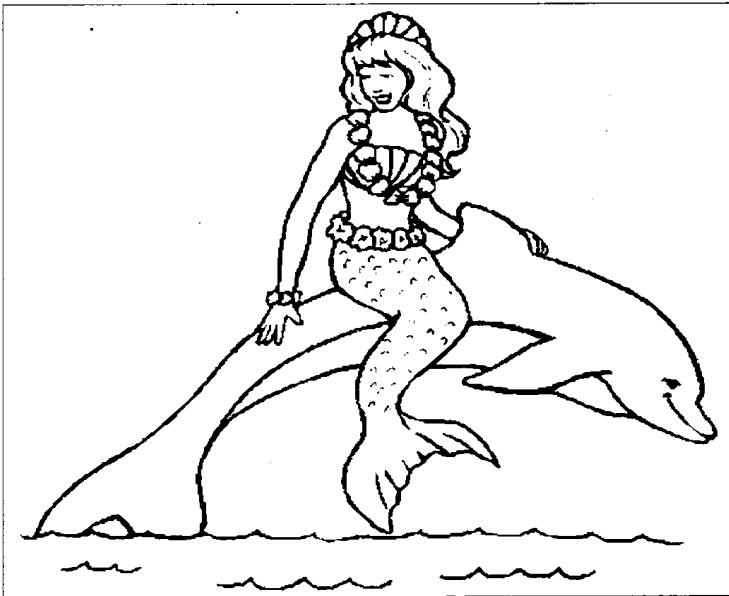
Tomeu: Dos galls a un galliner no canten bé. Ocell vell és mal d'engabiar. Ocell sense ales és bo d'agafar.

Mariano: Un Sr. s'agenolla davant es confessorari i diu an es capellà: Pare no vénc a confessar-me, vénc perquè tenc un problema. No em diguis pare, no m'agrada, perquè ni ho som ni ho podré ser mai; diguèns-me mossèn o... monsenyor, ara diguèns. Com li deia, m'he tornat marica. Es capellà posant-li una mà damunt s'espatala, exclama: aiii... des d'ara basta que em diguis Montse... o tu; i esper moltes visites teves.

ASSEGURANCES		
C/. Gran Via, 42 Tel. 971 83 62 51 Fax: 971 83 67 11 07470 ARTÀ	C/. Elnor Servera, 121 B Tel. y Fax: 971 86 43 02 07590 CALA RATIADA	Gilè C/. Major, 22 Tel. y Fax: 971 56 91 99 07530 SANT LLORENÇ

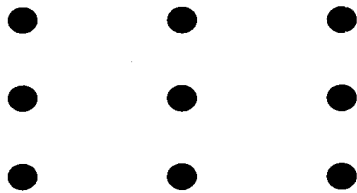
1.- Cerca les set diferències:

2.- Endevinalla:

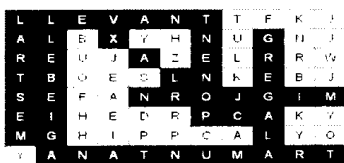
**Vaig carregada d'anells
i no tinc dits per posar-me'ls.
No tinc peus per córrer
però em passo el dia corrent.**

3.- A veure si ets capaç d'unir tots els punts només amb quatre línies rectes i sense aixecar el llapis del paper.

Solucions al número anterior

- 1.- El peix A i el peix G són iguals.
- 2.- Sopa de lletres:

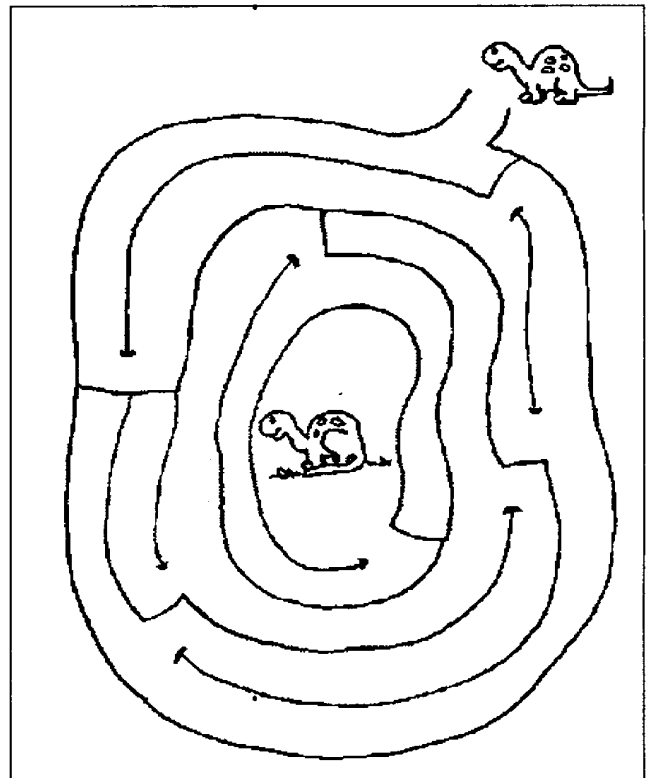

3.- Endevinalla: la móra

Margalida Fiol

4.- Quin camí seguirà el petit dinosaure per trobar-se amb l'altre?

5.- Enigma:

**En un arbre hi ha set ocells.
Arriba un caçador i d'un tret
d'escopeta en mata dos.
Quants ocells queden a l'arbre?**

El pacte social: Freud (II)

Crom el Nòrdic

La felicitat i la societat

Encara que ignoro quin és el deute exacte de Freud amb la filosofia anterior (tinc entès que va tenir algun contacte personal amb Nietzsche, és a dir, no foren grans amics però sí una mica coneguts), la veritat és que les conseqüències filosòfiques (o ètiques) de Freud, no tenen massa originalitat, i gairebé totes han estat dites, o suggerides per altres pensadors, com: Rousseau, Nietzsche, Shopenhauer, Aristip, Epicur, etc. Ara ho veurem.

Rousseau deia que l'home, en estat presocial (o sigui, prehistòric), dedicat a la satisfacció tranquil·la de les seves necessitats (beure i menjar, caçar, copular, etc.), vivia feliç, fins que el posterior desenvolupament creà la divisió del treball i la divisió de la societat entre amos i servidors. Aquesta "apologia de l'estat natural" és totalment agafada per Freud, però des de la interpretació psicoanalista: el superjo reprimeix radicalment el jo i encara l'allò. A aquesta interpretació dedica Freud una de les seves obres més exitoses: *El malestar en la cultura*. Epicur descrivia els plaers com a "plaers dinàmics" (que produeixen la major quantitat de plaer, però que no satisfan la necessitat) i els "plaers estàtics" (que satisfan la necessitat però produeixen un mínim de plaer); només que Epicur dóna preferència als plaers estàtics i Freud als dinàmics. La concepció de Freud és poc optimista i més aviat inquietant: la societat ens roba la felicitat, i la nostra esperança de recuperar-la és cenyir-nos als semialeatoris (i no pas massa acontentadors) instints. Per això Freud recomana (i utilitza) la droga com a evasió pel malestar disconformista que la seva filosofia no l'ajuda a combatre. No és estrany que Freud, que considera la violència com una "sublimació natural de l'instint", la critiqui d'una forma una mica poc radicalment.

Per tant, en Freud, si considerem la filosofia com un intent de crear un "ésser racional", una gegantesca filosofia o de combatre les males passions,

és difícil en aquest sentit de considerar Freud com un filòsof. Freud defineix la realitat tal com la veu mèdicament, i proposa a l'home no resistir-se gaire contra les temptacions i els instints. (Per això, penso que no cal una nova filosofia: molta gent ja ho creu així, que l'instint, així en sec, "és" felicitat). Com que Freud tenia molts temes ètics que comentar, per això no me'l podia deixar passar, però filosòficament no estic gaire d'acord amb les seves tesis: que els instints donin la felicitat, que la raó no ha de servir de filtre entre les passions correctes i les incorrectes, que les drogues són recomanables per a la felicitat, que no té un sentit excessiu combatre la violència racionalment, que al superjo (o sigui, a les normes de la societat) "se les combat considerant que la gent és immodificable i que cal refugiar-se en l'allò", totes aquestes tesis freudianes (o quasi freudianes) jo les replico. Però no crec que un website català sigui un lloc per explicar el meu pensament.

Final i conclusió del pacte social

Al llarg d'aquest "pluri-reportatge" fonamentalment polític-ètic, he posat de relleu dotzenes de filòsofs, als quals he fet resums incomplets. Evidentment, m'he deixat el concepte d'U-

topia i el renaixement, la revolució astronòmica de Galileu, l'historicisme de Dilthey, José Ortega i Gasset, Husserl, i el neopositivisme (amb Wittgenstein i B. Russell), perquè considero que són filosofies d'escassa importància per entendre el pacte social. Alguns dels aspectes del pacte social que m'he deixat dins el tinter, els he deixat de banda per poder arribar a fer-ne un resum breu de tots.

Així, doncs, la postura de tots els filòsofs davant el pacte social és ben diversa. Pitàgores senta unes "bases religioses" per a l'home i fa una secta pròpia. Demòcrit s'oblida del pacte social i crea bases per a una tranquil·la felicitat. Els sofistes foren homes polítics socialment: així, Protàgores fa les bases democràtiques per a l'illa de Thurií, Gòrgies es dedica a destruir tot dogmatisme i Crities defineix els déus com a "útils al governant, però el qual no ha de creure en ells". Plató crea una de les més espantoses i "embellides" utopies, contradient-se radicalment amb la llibertat de l'individu. Aristòtil, tot i que en bona part sense l'"utopisme" de Plató, també creà una societat discriminadora de la dona i de l'esclau. Amb el socratism, en l'escola cínica hom es preocupa només de fer l'individu fort contra les adversitats de la vida; en la cirenaica, d'aconseguir el màxim de felicitat, i en la de Megara, només es preocupen de la vida en quant defineixen "la virtut com el tot". Epicur recull l'herència socràtica i, aïllat del món en el seu Jardí, posa bases per a una convivència diferent i es limita a descriure la justícia "no ja com un pacte diví, àdhuc com un pacte social entre els homes per tenir la seguretat de no ésser danyats entre ells". Els estoics, en canvi, orienten més l'home envers uns costums rígids, i descriuen el "govern del món" dels déus hel·lenistes sobre la humanitat, "que els ha d'obeir sense rèplica". L'escepticisme continua la crítica contra els abusos socials d'Atenes, i posa en dubte les tesis de l'existència de déu. Tota aquesta "visió racional" cau en picat pel neoplatonisme, qui atreu poderosament l'home

amb la seva "metafísica de l'U", i per tant gran part dels escrits de la Grècia antiga cauen en descrèdit i es perden, encara més amb la victòria cristiana. Després, sant Agustí, nou enemic del pacte social, redefineix el concepte de pecat i escriu "La ciutat de déu", cima de la filosofia de la història cristiana. Sant Tomàs modera el cristianisme i accepta la creença que l'home és lliure, i que per tant pot escollir entre els diferents béns particulars (per tant, no ataca la llibertat i dignitat de l'home i el pacte social tant com sant Agustí). Ockham, ajudant al pacte social, destrueix (o posa en tercer pla) tota la "gigantesca metafísica" de l'escolàstica. També Maquiavel dedica "frasetes" a la llibertat de l'individu, com per exemple la seva creença segons la qual "les tortures són un bon mètode per a convèncer per al governant". Del racionalisme alguns aspectes són interessants, per exemple la tesi del "millor dels móns possibles" de Leibniz, un "aconcentament" moral que Voltaire parodià radicalment. En la seva filosofia empirista, Hume ens proposa, com Epicur en certa manera, un retir tranquil i agradable de la societat (i no actuar massa en qüestions polítiques). En la il·lustració, es troba una especial crítica contra l'obscurantisme i la superstició: "ha arribat el regne de l'home". Kant no busca una especial justificació de la seva moral: hom ha de cenyir-se a fer el deure "perquè sí", per l'imperatiu categòric (no és estrany que el cristianisme no reaccionés violentament contra el kantisme); també Hegel segueix aquesta "contemplació filosòfica". Marx

recobra (bé que en part) l'esperit del pacte social i ens dóna el materialisme, explicació dialèctica del capitalisme i denúncia del seu sistema. El gran sistema de Comte és l'etern atac contra la llibertat de l'individu (la sociologia, tal i com fou creada per Comte, fou un invent de control social). Quant a Nietzsche, pocs pensadors remarcaran com ell la vàlua de l'individu i la denúncia de l'ànsia de poder. L'existencialisme serà, en alguns casos, una defensa de la llibertat de l'individu, de fet, serà

quasi sempre, una doctrina que parteix de l'individu. Per últim, Freud serà un dels que subordinen els individus a la doctrina: l'home abans era esclau de déu o de l'esperit, ara "la cosa ha millorat" perquè l'individu "ha esdevingut" esclau dels instints. (Aquest "resum de resums" és clarament molt insuficient i fins "apretadament" incompreensible, però l'he posat per a demostrar com tots els pensadors mencionats estan relacionats, encara que indirectament, amb la filosofia de la política).

Tal dia com avui

Josep Cortès

ARA FA 90 ANYS

* Que, segons el R.D. del 27 de juny passat, Sant Lorenzo es dirà en endavant San Lorenzo de Descardazar. (08.07.1916)

ARA FA 70 ANYS

* Que el Glorioso Alzamiento Nacional del general Franco va acabar amb la República i amb la democràcia a l'Estat Espanyol (18.07.1936).

* Que el governador nomenà Gabriel Carrió president de la Comissió Gestora de l'Ajuntament de Sant Llorenç. L'anterior, en Bernat Estelrich, Carbó, fou afusellat a Son Coletes (20.07.1936).

ARA FA 55 ANYS

* Que Salvador Galmés fou

nomenat Fill Il·lustre de Sant Llorenç. Havia mort el 25 d'abril (17.07.1951).

ARA FA 50 ANYS

* Que es va inaugurar la plaça de l'Ajuntament, essent batle Tomàs Rosselló. (18.07.1956).

ARA FA 45 ANYS

* Que s'inaugurà l'actual escola de Sant Llorenç. (18.07.1961).

ARA FA 25 ANYS

* Que sor Francesca Planas substituí sor Caterina Picó com a superiora del convent de Sant Llorenç. (17.07.1981).

ARA FA 15 ANYS

* Que començà la canalització de les aigües netes i brutes a Sant Llorenç.

ARA FA 10 ANYS

* Que Antoni Riera Melis fou nomenat director del departament d'Història Medieval de la Universitat de Barcelona. El mes anterior havia estat nomenat membre de l'Institut d'Estudis Catalans. (05.07.1996).

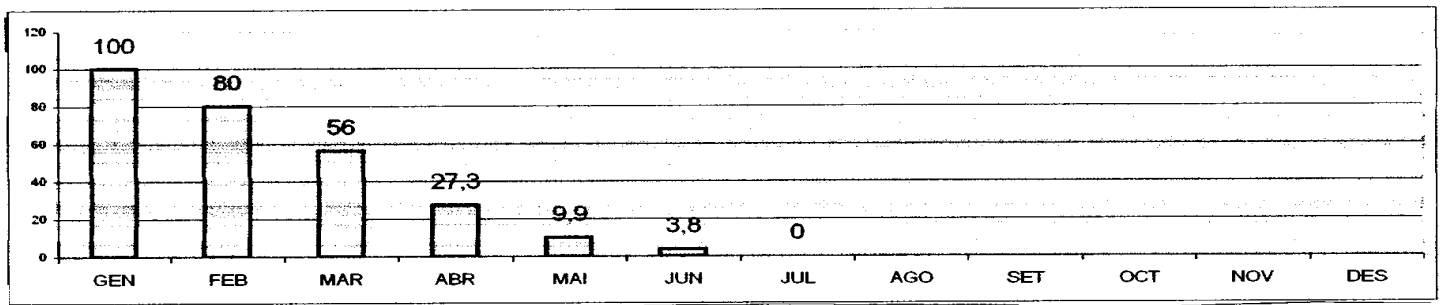
ARA FA 5 ANYS

* Que posaren gespa artificial al camp de futbol de Sant Llorenç Es Moleter.

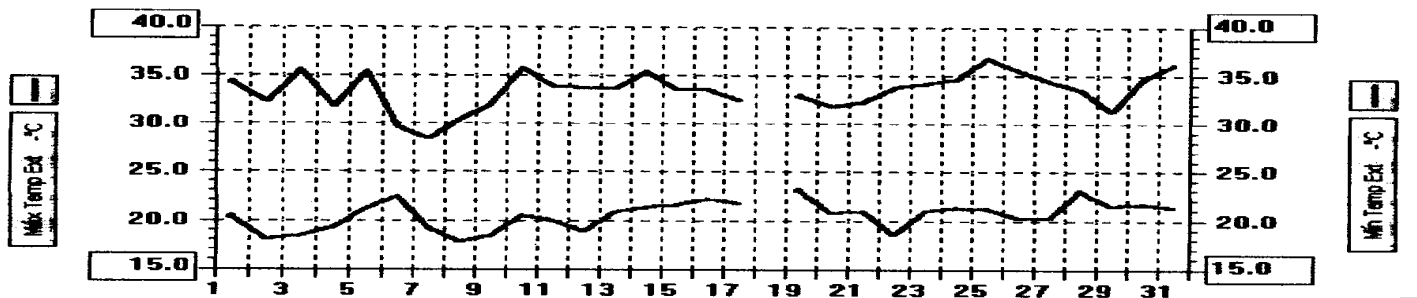
*Toieria
Femenias*

*listes de noces
objectes de regal*

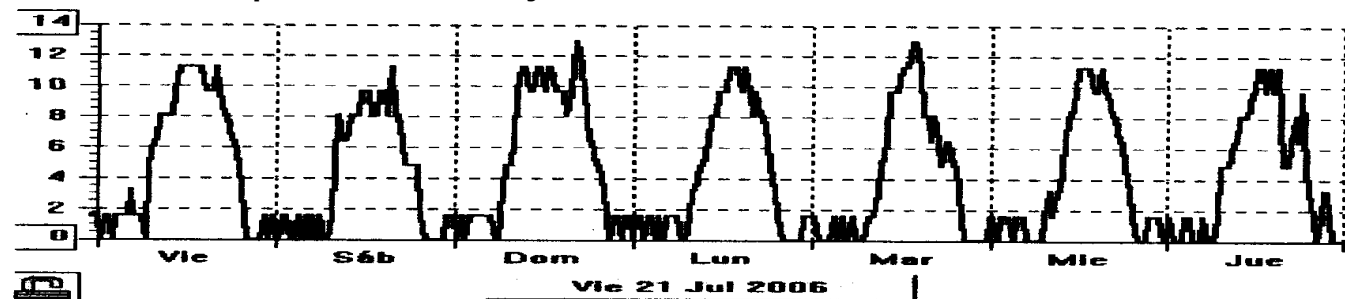
Rector Casqual, 8 - Sant Llorenç

Aquestes són les pluges per mesos a Sant Llorenç. Font: Can Xesc

Evolució de la temperatura del mes de juliol de 2006. Font: Can Xesc

El gràfic de damunt és la velocitat mitjana del vent una setmana qualsevol de ple estiu. El que es coneix com "embat", un vent que comença devers les 11 del matí i mor a posta de sol. Si no tenim borrasca sempre és igual. Els punts més alts corresponen a les hores de més calor.

Resum comparatiu del mes de Juliol		
anys	2006	2005
Cel serè	31	24
Cel nuvolat	0	5
Cel cobert	0	2
Gelades	0	0
Calabruix	0	0
Boirades	2	1
Tempestes	2	3
Temp. màx.	36,6°	38,6
Temp. mín.	17,8°	16,7
Mitja del mes	27,1°	25,1
Màx. mitja	33,3°	30,3
Mín. mitja	20,4°	19,5
Pluja del mes	0	0,5
Pluja acumulada	280,8	142,2
Velocitat màx.	del	vent
S.Llorenç	32,7	40,2
Sa Fontpella	46	63,9

És ben ver que el juliol d'enguany és dels que no li ha mancat calor, però si passam llista tenim el del 2003 que, pam envant pam enrera, també va esser ben coent. El més destacat és que tots els 31 dies han estat assolellats i no n'hi ha cap de molta basca, encara que la mar està molt calenta (uns 29° a final de mes) i la tan anomenada xafogor per sort no ens ha afectat, però encara en queda molt per davant. D'altra banda tenim els muntanyes que estan canviant el color verd pel pallós, és a dir, demanen una saó de reglament. Basta pegar una mirada al gràfic de dalt per veure com la disminució de la pluja és progressiva i n'hi ha molt poca en els darrers mesos. Lo bo hagués estat que el maig, que és la porta de l'estiu, se n'anàs amb un centenar de litres i així el subsol estaria amb bones condicions per envestir l'estiu. Però ja ho deia l'amo en Nofre Pelut: "El hombre propone y Dios dispone". Passant a un altre article, els qui omplim les pàgines de la publicació més veterana de Sant Llorenç tndrem un mes de vacances, com és costum. El director em va dir que també tendriem paga doble (pels qui no ho sàpiguen, no guanyam un euro en tot l'any i més aviat n'hi va qualcun dels nostres). Pareix mentida que encara hi hagi qualcú que faci coses per no-res, idò sí, estimats lectors: això és estimar la publicació i la paraula estimar, que té molts de vertents, també vol dir: donar sense esperar recompensa.

L'ensaïmada a la fira nocturna

Antònia Galmés

La nostra ensaïmada de Mallorca serà la gran protagonista d'enguany a la X fira nocturna que es farà a l'estació dia 12 d'agost. És un homenatge que tots farem a aquest dolç tan nostre i tan apreciat a l'illa i ben conegut a fora com el més representatiu de les illes.

L'ensaïmada és un producte típicament artesà, que mai ha faltat a les nostres festes i grans celebracions i que forma part de la nostra cultura, per això enguany uns quants restauradors ens presentaran la pasta d'ensaïmada dins la cuina salada, la pasta farcida i fregida, farcida i enfornada, en forma de pastís o com a complement d'un guisat.

Volem repetir unes paraules de'n Tomeu Caldentey des Molí de'n Bou, que surten a la presentació que fa de "l'ensaïmada a la fira", diu: "Resulta molt típic veure les madones del poble a altes hores de la matinada dur les ensaïmades a coure al forn. Unes ensaïmades "descomunals" pel que fa a

mida, volum i forma, i evidentment d'una qualitat gustativa insuperable." Avui aquesta imatge encara la podem disfrutar, sobretot per les festes de Sant Llorenç, per acompanyar amb gelat i per Nadal menjar amb xocolata hi ha gent que vol fer la seva pròpia ensaïmada, ben grossa i estufada i dur-la a coure al forn del poble.

Flor de Card ha assistit a la presentació i degustació dels plats que es serviran el dia de la fira. L'acte va ser a les cases de Son Vives, i us podem dir que val la pena anar dia 12 a l'estació a degustar els plats que a continuació detallam:

- * Bacallà amb pebres i albergínies amb ensaïmada. (Restaurant Molí de'n Bou. Sant Llorenç des Cardassar).
- * Pastís de pasta quebrada amb ensaïmada, panxeta i verdures. (Restaurant sa Plaça. Sant Llorenç des Cardassar).
- * Llomillo de porc farcit de sobrassada i figues envoltat d'ensaïmada. (Restaurant Sol i Vida. Porto Cristo).
- * Ensaïmada amb pebres torrats i panxeta. Restaurant Tiberi. Palma.
- * Llom amb ensaïmada.

(Restaurant Ca'n Abellanet. Manacor).

* Pastís de pollastre i albercocs amb pasta d'ensaïmada.

(Restaurant Atlàntic. Manacor)

* Granissat d'ametlla amb ensaïmada. (Associació de comerciants de Sant Llorenç).

* Vins de Miquel Gelabert, Vins Toni Gelabert, Bodegues Pere Seda i Son Sureda Ric.

(Vins de la DO Pla i Llevant).

Molts d'anys i bones festes.

